

Als Països Catalans, les eleccions europees del 7 de juny seran interpretades com una prova de la dinàmica política dels estats francès i espanyol.

El test de les eleccions europees

Malgrat que bona part dels candidats s'esgargamellin per fer pedagogia de la importància que tenen les decisions que es prenen a la UE per a la vida diària de la ciutadania, ni els partits que concorren en aquests comicis ni l'electorat no deixen d'observar els comicis com un test per a les dinàmiques polítiques internes de cada estat.

A l'estat espanyol, les eleccions europees seran una prova al PSOE, per veure quin és l'abast del desgast del seu executiu, en el context d'una crisi que es va entossudir a negar fins que la magnitud dels seus efectes la va fer esclatar.

Indiscutiblement, la crisi serà una de les qüestions clau de les eleccions europees. Totes les formacions aportaran les seves receptes per dur-les a les institucions europees. Però ni tan sols la crisi no evitarà la dimensió de test polític que acaben adquirint habitualment els comicis europeus.

A l'estat francès, també servirà per a veure si la llista de la UMD (encapçalada per Dominique Baudis, a la

demarcació del sud-est, on són incloses les comarques del nord de Catalunya) de Nicolas Sarkozy pateix els efectes

o no del desgast del president de la república, avui amb la popularitat més baixa que mai.

A Catalunya, també serà important per a mesurar les forces i l'estat en què es troben els partits de l'arc parlamentari. D'una banda, caldrà veure si els bons resultats del PSC a les passades eleccions espanyoles es repeteixen o no, i si el Principat continua essent un dels principals feus electorals del socialisme. Així mateix, el PP també haurà de mesurar la capacitat de mobilització electoral a Catalunya, la seva gran assignatura pendent. Els costarà de consolidar-se com a segona força electoral –després del PSC-PSOE– en unes eleccions europees, tal com va passar a les del 2004, quan CiU es trobava en un dels moments polítics més crítics. La federació nacionalista, per tant, també cercarà uns resultats que l'afermin com a alternativa viable a l'actual govern català. D'una altra banda, ERC i ICV mesuraran també, en part, el desgast que els pugui produir la presència al govern tripartit.

Al País Valencià, la cita servirà per a copsar la incidència del *cas Gürtel* a les urnes i serà la primera ocasió en què el PSPV-PSOE acudirà a unes eleccions amb Jorge Alarte com a secretari general. Un mal resultat dels socialistes, que el 2004 van quedar a 7 punts del PP i que ara ben bé podrien quedar a més de 15, obriria la capsa dels trons a la federació valenciana [vegeu EL TEMPS núm. 1.300]. Dels cinquanta parlamentaris que hi ha en joc, tan sols es preveu que n'hi hagi tres de valencians (un del PP i dos del PSPV-PSOE), el 6%, per bé que la població valenciana representa pràcticament l'11% del total estatal.

També a les Illes, com en el cas del País Valencià, la pugna principal és entre les dues grans forces polítiques espanyoles, socialistes i populars. El PP ha estat pràcticament sempre la força més votada a les Illes, als comicis europeus.

Poca Espanya plural a Europa.

El socialistes espanyols presenten una llista encapçalada per l'ex-ministre Juan Fernando López Aguilar. La primera candidata del PSC, Maria Badia, ha estat situada al número quatre de la llista, darrere el socialista basc Ramón

Jàuregui i l'ex-ministra espanyola de Foment, Magdalena Álvarez. De manera que la sortida de la polèmica ministra de l'"antes partía que doblà" ('abans partida que plegada'), de l'executiu de Zapatero, a la darrera crisi de govern, ha estat recompensada amb un lloc destacat a les llistes europees. Hi ocupa, precisament, un lloc més preminent que la representant del PSC, en un gest que fa pensar que la direcció del PSOE ha ignorat totalment l'animadversió que Magdalena Álvarez es va guanyar a Catalunya.

Sigui com sigui, el PSC aporta vuit candidats a la llista europea socialista, tot i que entre els primers 25 –el nombre actual d'eurodiputats del PSOE–, només hi ha, a banda de Badia, Raimon Obiols, l'anterior cap de llista del PSC a les europees.

A la llista socialista hi hagué una alteració d'última hora, que tenia a veure directament amb la quota valenciana. María Angeles Avilés, que el 2007 va ser escollida regidora a Elx (Baix Vinalopó) –anava al setè lloc de la llista municipal–, havia estat inclosa en primera instància al número 15 de la candidatura europea del PSOE, però al remat no hi serà. La jugada mirava de reprimir la seva amenaça de trencar el govern bipartit il·licità –on els socialistes governen amb l'única regidora de Compromís, que al seu torn desfà el desempat a 13 de PSPV i PP. Cal tenir present que l'alcaldia d'Elx és la representació institucional més destacable dels socialistes valencians. En un moviment reeixit, el secretari general del PSPV-PSOE, Jorge Alarte, va acceptar d'incloure-la-hi en detriment de Rafa Rubio –un home de confiança que volia a Brussel·les per tal de rellevar-lo com a portaveu de la Diputació en benefici de Carmen Martínez, presidenta provincial a València i encara més propera a Alarte–, però la jugada no s'acabà ací. Avilés dimití el càrrec de regidora en saber que seria eurodiputada, la direcció federal l'ha feta sortir a la llista perquè s'acaba de saber que és investigada per la justícia arran de la seva gestió al departament d'hisenda, i ara, en assabentar-se la maniobra d'Alarte, s'ha donat de baixa com a militant. El seu lloc a Europa el cobrirà la diputada a les Corts Josefa Andrés, i no Rubio, a causa de la paritat electoral.

L'altre representant valencià amb lloc assegurat és el senador Andrés Perelló, que cedirà l'escó que ocupa a la cambra alta a Leire Pajín, secretària d'organització del PSOE i afiliada a Benidorm. Pajín, per tant, salva l'alcaldia del seu amic Alejandro Soler –que va situar com a vice-secretari general del PSPV-PSOE al setembre– i obté una plataforma pública des de la qual pot enviar el missatge del partit. La resta de valencians a la candidatura europea són Vicent Garcés, al 26è lloc i en aquest cas per la quota d'Esquerra Socialista, i la jove d'Almenara (Plana Baixa) Beatriz Domènech, al 42è.

Pel que fa a les Illes, el PSIB col·loca al número 20 de la llista a les eleccions al Parlament europeu Teresa Riera, que, així, repetirà com a eurodiputada, càrrec que ocupa d'ençà del 2004. La inclusió de Riera es considerava fet i no ha suscitat cap mena de moviment al partit socialista. Més enllà de la seva aportació a la llista estatal, el PSIB-PSOE viu aquests comicis també en clau balear. La tendència de vot dels darrers anys l'afavoreix enfront del PP, partit amb el qual ha escurçat distància fins que a les generals de l'any passat el va vèncer, per primera vegada d'ençà del 1986 (l'altra ocasió en què havia guanyat unes eleccions a les Illes, de qualsevol naturalesa, havia estat el 1982). Pel que fa a les europees, fa deu anys el PP guanyà de 70.000 vots, i en fa cinc, de 20.000. El 7 de juny es veurà si la tendència favorable al PSOE es manté i escurça distància amb el PP o fins i tot el guanya o si, per contra, els conservadors poden estroncar o capgirar la tendència.

Entre l'efecte 'Gürtel' i l'adob anticatalanista.

El PP vol que aquestes eleccions europees consolidin les seves posicions polítiques com a alternativa possible del PSOE a la Moncloa. Per això, en analitzar la presència valenciana a la llista popular, costa d'abstreure's de l'efecte *Gürtel*. El PP de Francisco Camps només ha pogut incloure-hi José Manuel García-Margallo, als llocs elegibles, en concret al número 6. Fins ara n'hi havia un parell: García-Margallo mateix i el periodista Luis Herrero, exlocutor d'Antena 3 i actual comentarista de la COPE, que abandona el seient d'eurodiputat força desencantat amb el partit.

Dels cinquanta europarlamentaris de l'estat espanyol, tan sols es preveu que n'hi hagi 3 de valencians (un 6%)

Més enllà de García-Margallo, poca cosa. Al número 24 –un lloc fronterer que no garanteix res– hi ha Eva Ortiz, regidora de foment a Oriola, on ja ha estat responsable d'urbanisme. Ortiz té oberta una causa judicial per un presumpte delictes de tràfic d'influències i falsedat documental, a l'etapa al capdavant d'urbanisme, que va coincidir amb el mandat de l'ex-alcalde, José Manuel Medina, que dimití perquè es trobava implicat en diversos plets, sobretot per la suposada connivència amb els principals constructors del Baix Segura. Ortiz ha avisat

–ensumant que no obtindria l'acta per a Brussel·les– que no pensa abandonar la regidoria de Foment; és una destacada campsista en un ajuntament dominat per la zaplanista Mónica Lorente. Sigui com sigui, cal no descartar un futur desplaçament de la llista i el seu accés a l'europarlament. Ja fora dels llocs d'eixida, al 35è, hi ha la vila-realença Ana Delfi.

Camps no ha pogut situar a Europa la presidenta de les Corts, Milagrosa Martínez, durament criticada per l'oposició, ni tampoc Maritina Hernández, consellera d'Agricultura. Tot plegat

amb vista a la propera reforma del Consell que enllesteix el president valencià i que podria situar el vice-president econòmic, Gerardo Camps, com a president de la cambra autonòmica.

Tampoc no li han anat gaire bé les coses al PPC. Malgrat que la presidenta dels populars catalans, Alicia Sánchez Camacho, ha afirmat públicament que se senten molt ben representats a les llistes europees, el fet cert és que al carrer Gènova ser català no ven, i encara menys quan el PP ha desempolsegat els seus tics més anticatalanistes (n'és un exemple la campanya contra la llei d'educació de Catalunya), a les portes de les eleccions europees. La direcció popular ha pescat Alejo Vidal-Quadras com a primer candidat del PPC (al número quatre de la llista), un dels principals impulsors de les posicions més anticatalanistes dins el PP. Vidal-Quadras, a més, des que fou substituït de la direcció dels populars catalans per Josep Piqué, va passar a militar al PP de Madrid. El candidat és, com Mayor Oreja –cap de llista dels populars i pare i padrí de l'actual pacte entre socialistes i populars al govern basc–, un bon esquer per a combatre el suport creixent de la candidatura d'UPyD de Rosa Díez.

El segon representant català dels populars és Santiago Fisas, que havia estat regidor a l'Ajuntament de Barcelona i, fins ara, conseller de Cultura del govern de la comunitat de Madrid, d'Esperanza Aguirre. Fisas ocuparà el lloc 23è de la llista (el 2004, el PP va obtenir 24 eurodiputats).

A les Illes, dins el PP tot s'ha capgirat amb la inclusió a la llista, al número 10, de la presidenta del partit a les Balears, Rosa Estaràs. A banda els problemes interns que pot motivar aquesta fugida d'Estaràs de la política il·lenca, el fet és que la seva candidatura projecta sobre el 7 de juny tot l'interès que mai no havien tingut aquests comicis a les Illes. El PP els ha convertits en una *revàlida* per a Francesc Antich i el govern de centre-esquerra. Vol capgirar la tendència de vot favorable al PSOE i fer créixer la distància que els separa, per poder afrontar la segona meitat de la legislatura amb més força, i amb la creença que un bon resultat a les europees serà, a més d'un suspens per al govern d'Antich, un avanç de la seva victòria a les autonòmiques del 2011.

La Casa Gran a Europa. Després de no repetir la coalició amb els nacionalistes gallecs del BNG ni amb el PSM-EN, la llista impulsada per CiU, Coalició per Europa, encapçalada per Ramon Tremosa, té finalment la participació del Bloc Nacionalista Valencià (BNV), Unió Mallorquina (UM), Unió Menorquina (UME), el Partit Nacionalista Basc (EAJ-PNB), Coalició Canària (CC) i el Partit Andalusista (PA). La federació nacionalista encara aquests comicis amb més bones expectatives que no l'any 2004, quan la crisi que va viure la formació, amb la sortida del govern de la Generalitat de Catalunya, va acabar amb un dels pitjors resultats electorals. Ara la federació voldrà mesurar les forces a Catalunya amb els partits que avui sumen majoria de govern.

El número dos d'aquesta coalició electoral correspondrà finalment al PNB, el principal aliat de la coalició, i l'ocuparà l'ex-presidenta del Parlament Basc Izaskun Bilbao. La tercera plaça de la llista serà per al candidat d'UDC, Salvador Sedó, que anirà seguit per la presidenta de Coalició Canària, Claudina Morales, i del candidat andalusista, Carlos Bautista.

El Bloc Nacionalista Valencià hi ha inclòs Enric Nomdedéu, al número 6 de la candidatura, un lloc d'elecció impossible però que els permet de visualitzar el seu candidat al si de la Coalició per Europa. Nomdedéu és portaveu del Bloc a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i exponent del sector més moderat del partit –cosa que li permet de relacionar-se millor amb CDC, PNB i UDC, els tres principals socis de la llista unitària. Enguany, el BNG se n'ha desmarcat i ha optat per fer pinya amb ERC, EA i Aralar. El Bloc també hi aporta Teresa García (al 19è lloc), Empar Piquer (al 31è) i Jordi Daví (al 43è). Entre els suplents de la candidatura sobta la inclusió de l'ex-secretari general del partit, Pere Mayor.

Finalment, encara dins la Coalició per Europa, UM hi presenta Joan Carles Verd, al lloc número 7. Atès que el seu candidat no té possibilitats de sortir elegit, l'objectiu és demostrar que l'aliança amb CiU té èxit entre els ciutadans de les Illes –fa quatre anys no formà part d'aquesta candidatura en què sí que hi havia el PSM– i així reforçar una imat-

Oriol Junqueras

Ramon Tremosa

Raül Romeva

ge de similitud amb la coalició nacionalista catalana.

EU + ICV-EUiA. Esquerra Unida i Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa repeteixen coalició. Raül Romeva és el cap de llista d'Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa. Novament, doncs, és el número dos de la llista estatal, darrere el candidat d'IU, Willy Meyer, lloc que hom considera garantit. Entre les dues formacions es va obrir un debat per decidir en quin grup parlamentari s'inscriurien. IU volia fer prevaler el seu nombre de vots per inscriure els diputats escollits al grup de l'Esquerra Unitària Europea, del qual forma part IU. Per contra, ICV sempre ha defensat la voluntat de continuar vinculada al grup dels partits verds, adscrit a l'ALE. Finalment, ambdues formacions va acordar de prendre aquesta decisió després dels comicis.

La responsable de Món del Treball d'EUiA, Núria Lozano, és la segona candidata de la coalició ICV-EUiA.

Sense opcions de ser escollida, però al número 4, hi ha l'alcantina Esther López Barceló, de 25 anys. EUPV, que no té cap representant propi a Europa més enllà del madrileny Willy Meyer, també ha situat a la llista referents de la federació, com ara la coordinadora general, Marga Sanz (al número 40), i el secretari d'organització, Ricardo Sixto, al 35è lloc. D'una altra banda, Iniciativa del Poble Valencià, la darrera escissió d'EUPV, dona suport explícit i únic a Raül Romeva, número 2 de la llista conjunta d'IU amb ICV, una aposta que ha aixecat no pas poca polèmica, ja que aquells a què EUPV acusa de "trànsfugues" ara votaran la seua llista, encapçalada pel logotip d'EUPV.

D'una altra banda, Esquerra Unida de les Balears presenta –dins la llista d'IU– David Abril, coordinador general de la formació balear. L'objectiu és popularitzar la imatge d'aquest jove, màxim responsable d'EU a les Balears, i alhora obtenir el millors resultats possibles per poder negociar després, amb vista al 2011, una nova reedició del Bloc amb el PSM i els Verds, encara que no s'hi afegís ERC.

L'alenada d'aire gallec. Esquerra Republicana finalment ha pogut confe-

gir una coalició electoral per a les europees, pràcticament a mida. La incorporació del BNG i la suma de l'emergent Aralar han configurat una candidatura que quasi assegura la presència dels independentistes catalans al Parlament Europeu. La llista, encapçalada per Oriol Junqueras, ha quedat finalment configurada per Esquerra, Entesa per Mallorca, el BNG, Aralar, Eusko Alkartasuna, Els Verds i la Chunta Aragonesista. La direcció dels republicans espera poder aconseguir uns resultats que els permetin de començar a cloure les ferides obertes durant la darrera etapa de confrontacions internes. Una etapa que ha culminat amb la sortida del partit de Joan Carretero, l'impulsor del corrent crític Reagrupament.Cat, i de diversos dels seus seguidors, que ara es plantegen de donar cos a una nova formació política independentista als comicis catalans del 2010.

La popularitat del candidat republicà, com també la incorporació dels nacionalistes gallecs, ha donat oxigen a la llista d'Esquerra, que, a més a més, podrà competir amb prou garanties amb el perfil sobiranista que CiU ha imprès a la seva candidatura, amb Ramon Tremosa com a cap de llista.

Pel que fa a la incorporació d'El País Verds, al País Valencià ha originat l'aparició de Pura Peris al número 4 de la llista. Peris, doctora en dret i professora a la Universitat de València, és de l'Eliana (Camp de Túria). Pel que respecta a ERPV, l'única persona que hi apareix és Pilar Navarro, al lloc 41è.

A les Illes, finalment, no ha estat possible un acord en l'àmbit del nacionalisme progressista. ERC i Entesa –que presenten els candidats Cathy Sweeney i Ramon Quetgles, respectivament– acordaren de concórrer-hi conjuntament. Llavors el PSM inicià les negociacions per afegir-s'hi. Però des de tot d'una les diferències estratègiques es feren paleses. Per a ERC i

La popularitat d'Oriol Junqueras ha donat oxigen a Esquerra, castigada per crisis internes

Entesa calia que l'acord anés més enllà de les eleccions europees; volien un pacte estratègic amb vista a les eleccions del 2011, és a dir, que el PSM es comprometés a anar amb ells a aquests comicis, cosa que fou rebutjada per aquest partit. Després de diverses reunions, tant entre els partits mallorquins com entre tots els membres de la coalició Europa dels Pobles-Verds, no va ser possible d'arribar a cap acord. Aleshores el PSM decidí de no presentar-se a les urnes el 7 de juny i donar suport extern a la coalició. A més, la direcció, encapçalada pel secretari general, Biel Barceló, valorà que després d'aquest afer serà "molt difícil" d'arribar a cap acord per concórrer junts el 2011 amb ERC i Entesa.

Les autoimmolacions d'UV i de C's. Després del fracàs, com el 2007,

de les converses amb l'extremista Coalició Valenciana, Unió Valenciana es presenta en solitari als comicis del 7J, i ho fa amb el president, José Manuel Miralles, com a cap de llista. Una aposta ben arriscada, atesos els paupèrrims resultats que la formació regionalista ha recollit darrerament i, sobretot, la despesa que implica tota campanya electoral, encara més en la situació de crisi econòmica que, fins i tot més durament que la resta del planeta, pateix UV.

Una altra formació que no sembla encara amb gaires bones perspectives les eleccions europees és la de Ciutadans-Partido de la Ciudadanía. La formació liderada per Albert Rivera ha entrat en una greu crisi interna. De fet, la decisió de concórrer en coalició a les europees amb Libertas, una llista ultracatólica, conservadora i antieuropeista, ha acabat d'agreujar les crisis internes que ja fa temps que arrossega la formació, apadrinada un dia per Albert Boadella. I tampoc no hi ha ajudat la tria del cap de llista, Miguel Duran, ex-president de l'ONCE i potentat durant anys de Tele5, que, alhora, va festejar amb UDC. Dos dels tres diputats del Parlament català ja han anunciat que deixaran sengles escons, per desavinences amb Rivera. De manera que és molt probable que l'espai de C's acabi essent absorbit per la proposta de Rosa Díez, UPyD.

V. Maceda, M. Payeras i E. Rimbau